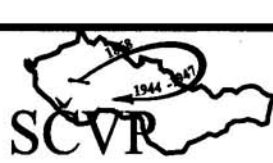

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

9/2007

63. výročí bojů o Duklu

Projev Ireny Malínské na setkání přímých účastníků u příležitosti 63. výročí bojů o Duklu, které pořádala Československá obec legionářská ve spolupráci s ministerstvem obrany ČR dne 16. října 2007.

Pocházím ze Západní Volyně, která v době, kdy jsem se narodila, patřila k Polsku. O tom, že v Čs. jednotce bojují také ženy, jsem se dozvěděla náhodou z časopisu „Ogoňok“. Když pak přišla na Volyně čs. armáda, vstoupila jsem do ní na vlastní žádost do zdravotnické služby. V té době se hlásili dobrovolně a houfně do naší jednotky čeští muži a také ženy.

Po povinném vojenském výcviku a absolvování zdravotnického kurzu jsem byla zařazena jako zdravotní sestra zdravotnického praporu 1. brigády. Představenou mi byla paní doktorka Englová, výborná a velmi citlivá lékařka, která se k pacientům chovala obětavě a s ženským citem.

Když na Slovensku vypuklo povstání, naše jednotky byly na přesunu u Přemyšle a pak se přemístily ke Krosnu. Samo Krosno bylo ještě v rukou Němců. Při nasazení jednotek na frontu náš zdravotnický prapor začal působit ve vesnici Swierzowa Polska. Tam jsme museli zvládnout nebyvalé množství raněných. Na operačním sále (ve stanu), kde byli zachraňováni ti, kteří měli nejtěžší poranění: dutiny břišní a pneumotorax operoval náš přední chirurg doktor Škvařil. První tři dny veškerý personál pracoval bez odpočinku, bez možnosti vyspat se. Bez přestávek přibývali další a další ranění. Operovalo se i v dalších stanech a na příjmové ambulanci.

Těžce ranění, kteří nebyli schopni transportu, zůstávali na pár dnů u nás, ostatní byli převezeni do týlových nemocnic a ti nejlépeji ranění se vraceli zpět na frontu.

Po několika týdnech, kdy se fronta přiblížila k naší hranici, se nemocnice také přemístila a to do Posady Jaśliska, kde obsadila ženský klášter, odkud zřejmě ve velkém spěchu a krátce před naším příjezdem odešla nemocnice nepříteli. Neměli ani čas zlikvidovat pryčny a ponechali i nacpané slámníky.

Opět neustálý přísun raněných. Velkou radost jsme měli, když nám bylo oznámeno, že naši vojáci překročili hranice a bojují již na našem území. Ta radost však byla velmi krátká. Brzy nato k nám počali přivážet raněné s utrženými končetinami. Když jsem přijímala raněného s amputovanou nohou a rukou a zeptala jsem se, jak se mu to stalo, odpověděl: „nedovedete si představit, jak je tam vše zaminováno. Slápl jsem na minu a přišel jsem o nohu, a když jsem padal, tak druhá mina mi utrhla ruku.“ Němci zaminovali vše, nejen cesty, ale i budovy a vše na co přišli a co mohlo být nastraženo na člověka.

Letos, když jsme vzpomínali 63. výročí této bitvy na Dukle, nám bylo řečeno, že jen v letošním roce byly vypravěny tři skupiny na vyhledávání min, a bylo jich nalezeno 400!

V prvních dnech nasazení našich jednotek do boje k nám byly přivezeny také raněné ženy. Mezi nimi Věra Fišmanová-Tichá, raněná do hlavy. S poraněním nohy odvezli naši zdravotníci Mařenku Malákovou rovnou do týlové nemocnice. Na operačním stole, ještě než ji začali operovat, zemřela krásná žena Libuše Mrázková. Její poslední slovo bylo „maminko“... Anička Zichová a Růžena Jakubovská zemřely přímo na bojišti. Raněných a padlých žen bylo více, ale já jsem je všechny neznala...

28. října, na den Republiky, po dohodě s naším velitelem doktorem Englem přišla zahrát zraněným vojenská kapela, kterou dirigoval Vít Nejedlý. Orchester se umístil v protější stodole. My jsme raněné zabalily do dek, aby jim nebyla zima, a otevřely jsme okna. Hráli Smetanovu Mou vlast. Jsem si jista, že málokterý z nich tuto skladbu znal. Radia byla před válkou na venkově vzácností a do měst na koncerty sedláci neměli čas dojíždět. Když jsem tak pozorovala tváře raněných, byly zasněné, jako mimo toto prostředí.

Zřejmě na ně ta hudba působila velmi silně a jsem si jista, že jejich myšlenky patřily v té chvíli rodinám, se kterými nevěděli, zda se ještě někdy sejdou.

Po těch prvních krutých frontových zkušenostech si naši vojáci na tu hrůzu zvykli, a ve velmi krátké době se vycvičili na odvážné a velmi obětavé vojáky.

Již jednou zde, když jsem vyprávěla ze svých vzpomínek, zmínila jsem se, že se mi často stávalo, když mi ve večerních hodinách umíral raněný a já jsem byla poslední při konci jeho života, jsem si uvědomovala, že právě teď tam někde jeho rodina u večeře vzpomíná na syna, manžela nebo otce, s obavami, zda náhodou není raněný. Snad se právě těší, jaké to bude krásné, až se vrátí domů a tento člověk mi právě zemřel v rukou. Často jsem si ani neuvědomovala že pláču toho člověka jsem neznala, ale pro mladé děvče to byl dost silný zážitek. Mladí lidé vydrží mnoho, taková byla válka.

Tim více mě zaráží a bolí, když čtu v Instinktu -cituji: Spisovatel, novinář a teď i dramaturg Jáchym Topol vydal knihu „Supermarket sovětských hrdinů povídky, drama ze sibiřského gulagu, literární reportáže z výpravy na Duklu... Ptá se ho redaktor: „co jsi čekal, že uvidíš na Dukle?“ Spisovatel odpovídá: „Byl to pokus sáhnout na odlesk skutečnosti a zároveň cesta s láhvevi kořalky. Tamní krajina (myslí tím Dukelský průsmyk), je mystická. Tam je třeba udržovat Údolí smrti, kde jsou tanky, minometry, zakopány palební sruby... posvátné místo bolševizmu. Mne Svobodova armáda začala zajímat před pěti léty. A pokračuje. Pro moji generaci to byla věc, kterou nás ve škole otravovali pořad. Armáda generála Svobody byla armáda bájných reků, kteří nás osvobodili. Když o tom ale čteš víc, tak dojdeš k tomu, že to byla šílená grupa, složená z lidí vytažených odněkud z morderu, vyhlazovacích táborů, z gulagů. Většinou to byli Rusíni a Volynští Češi. Trestanecká armáda, co šla z Ruského Buzuluku do Prahy, byla tak zběsilá, a její skutky tak neuvěřitelné, že její skutky museli opřít lžemi až ke zvracení. Dnes o těchto armádě zas nikdo neví. Teď je to v jámě. Bylo to asi osmáct tisíc lidí. Probili se ze sovětského morderu do vysněných Čech.“ A pokračuje: „Němci zběsilou armádu nechťeli pustit dál. Ani když prošla Karpatami. Domnívali se, že za Svobodovou armádou jdou hordy. Tady se rozhodli zstát. (pozn. I. M. = na hřbitově). Bránit Západ proti Tatařům.“ Atd. další samé urážky.

Pan spisovatel zřejmě nezná dějiny a zeměpis, když si česko menšinu v Polsku plete s Tatars. Co ten člověk ví o hrůze, kterou museli prožít naši vojáci? Jak si může dovolit tak ohyzdnými slovy psát svou knihu? Neofašistům se bude určitě zamlouvat, ale jak mu to některé vydavatelství vůbec mohlo vydat? Jak rychle se zapomíná na lidi, kteří položili své životy za to, aby taková, jako pan Topol, mohli užívat mír, který svou krví, svými mrtvými vydobyla ta „šílená grupa“ - trestanecká armáda.

V jednom však mu dávám za pravdu, když píše: dnes o té armádě zas nikdo neví.

Nemohu nevzpomenout na ty trpící staré rodiče, na ty vdovy, které po svých padlých manželech dostaly žebráckou almužnu. A na ty děti, které ztratily otce a některé si ho ani nepamatuji. Nebyla jich jenom hrstka.

My jsme šli bojovat za svou vlast, za otčinu našich předků, kterou oni před desetiletími opustili a jejich potomci, kteří nikdy nezapomněli, že jsou Češi, toužili se do ní vrátit.

Irena Malínská

Pozdrav od Jaroslava Chudoby

(Ještě k jubilejnímu setkání žáků českých škol na Volyni 5. října 2007)

Vážení přátelé, milí krajané, bývalí spolužáci z českých, polských a rovněž ukrajinských škol na Volyni! Dovolte, abych především poděkoval paní Martišové za milé pozvání na dnešní jubilejní, bohužel možná i poslední setkání dosud žijících českých žáků, kteří chodili do různých škol na Volyni.

Dnešní oslava devadesátého výročí založení první české školy ve Zdobunově má být rovněž důstojnou vzpomínkou na všechny učitele, kteří na těchto školách působili, a také vyjádřením vděčnosti za jejich obětavou a úspěšnou práci „na národa roli dědičné“.

Upřímně zdravím všechny přítomné, velmi lituji, že ze zdravotních důvodů se nemohu oslavy osobně zúčastnit a přejí všem účastníkům při tomto „setkání s mládím“ hodně příjemných zážitků.

Jsou setkání, na která zapomeneme dříve, než dozní pozdrav na rozloučenou. Jsou však i taková, která nám utkví v paměti natrvalo. K nim bezesporu patří „setkání s mládím“ po řadě let, která dělí žáky od ukončení školní docházky. Proto jsem se -tak rád zúčastňoval mnoha setkání po letech se svými bývalými spolužáky a později i žáky. Na tato setkání mám mimořádně příjemné vzpomínky. Ale jak se zpívá v jedné polské písni: „Uplywa szybko Zycki, jak potok plyne czas, za rok, za dzień, za chwile razem nie bedzie nas.“ Léta letí, vlasy nám stříbí jíní, všechno jednou končí. Čas na bedra nám roky klade, jak podzim listí pod topoly...“

„Očerť mení buv za kolýsku...“ (Rákosi mi bylo kolébku), zní v jedné lidové ukrajinské písni slova o tom, jaký osud byl přisouzen nejednomu novorozenci. Mně sudičky daly do vlnku zájem o školu a učení. A ten mě provázel po celý život. Do základní čtyřleté a tenké obecné školy v Českém Boratině jsem nastoupil v sedmi letech. Měl jsem ale velké štěstí - vynikajícího učitele Josefa Vlka, který na té škole působil celých 43 let od roku 1888 do roku 1931. Škola sice byla podle názvu polská, ale vyučování probíhalo v češtině, polština byla jen jako předmět. A škola měla mimořádně bohatou knihovnu, tu jsem přečetl celou, stejně jako mnohasvazkovou knihovnu obecní. „Za vše, co je ve mně dobrého“, napsal Maxim Gorkij, „vděčím knihám“. Souhlasím bez výhrad.

Když pan učitel Vlk předhlásil školu mladému, sympatickému učiteli Josefu Svobodovi, věnoval mi památku se s tímto textem na první straně: „Svému nejpilnějším žákovi Jaroslavu Chudobovi v upomínku na školní věk věnuje bývalý učitel Josef Vlk, Boratin, 5. srpna 1931.“ Mám ho dosud.

Ve školním roce 1931-32 vyučoval v boratinské škole pan učitel Svoboda a náboženství evangelický kazatel Antonín Balabán z Československa.

V roce 1935 jsem ukončil školní docházku do české menšinové matiční školy v Lucku. Rád vzpomínám zvláště na pana učitele z ČSR Josefa Kredbu, třídního učitele Rostislava Krejčího a milou mladičkou učitelku Aničku Kupcovou ze Zelova, která vyučovala polštinu. Paní učitelka Kupcová už po našem návratu do Československa v roce 1947 organizovala řadu nezapomenutelných setkání bývalých žáků lucké matiční školy v Šumperku a později zásluhou manželů Vladislava a Lydie Opočenských z Boratína se v nich pokračovalo ve Stvolinkách na Litoměřicku.

V lucké matiční škole jsem ve školním roce 1940-41 působil jako učitel. V listopadu 1940 jsem však byl odveden do Rudé armády a měl jsem nastoupit vojenskou službu v Turkménistánu v Ašchabádu. Jako učitel jsem ale dostal odklad nástupu a to mi zřejmě zachránilo život, protože téměř nikdo v mých vrstevnících odvedených v roce 1940 se ze sovětské armády nevrátil. Výjimkou byl můj spolužák Sváta Novák z Hončárky u Lucka. Jeho dojemný příběh o tom, jak ho z gulagu zachránil jeho bratr Miroslav je popsán ve sborníku Kapitoly z dějin volyňských Čechů v eseji pod názvem „bratři“. Současně byl objasněn osud dalších volyňských chlapců, kteří toto štěstí jako Sváta neměli. Mezi nimi i moji blízcí spolužáci a kamarádi z Českého Boratína, Jan Opočenský a Slávek Koberník. V roce 1936 jsem vykonal přijímací zkoušku do čtvrté třídy polského státního gymnázia, které neslo jméno hrdiny polského národa Tadeusza Kościuszki. Postoupil jsem potom do humanitního lycea, které jsem absolvoval v červnu 1939. 17. září 1939 obsadila Volyn Rudá armáda. Ve studiu jsem pokračoval

Nanda Parpel

Ve Werbe žilo cca 700 občanů, kteří se mezi sebou znali. Českých rodin zde bylo asi třicet. Významné rodiny byly: Ledvinovi, Janikovi, Burešovi, Somolovi, Fraňkovi a Parpelovi. Parpelovi měli ve středu městečka velký dům, ve kterém byl divadelní sál, hospoda (v ní biliard a hrací skříň) a také byt pro vícečlennou rodinu, rodiče a šestero dětí různého stáří.
 Dcera Nanda byla výjimečná, hezká, milá, šikovná - všemi obyvateli Werby oblíbená. Ode mne starší o tři třídy, tzn. že se narodila v r. 1922. Základní školu ukončila v roce 1936. Občas navštěvovala naši rodinu. Byla zástupkyní mé tety Zofie Fedorowicz, vedoucí organizace „Samaritánek“.

Naposledy nás navštívila se skupinou mládeže různých národností 15. května 1939 r. u příležitosti tetiných imenin. Dosud v rodinném albu se dochovaly snímky zhotovené ten den v naší zahrádě.

V období sovětské vlády Nanda pracovala jako úřednice. Za německé okupace byla zaměstnána v kanceláři Kreislandwirta. Byla jedinou Češkou mezi tam pracujícími Ukrajinci. Samozřejmě tam pracovali Němci: Kreislandwirt, tři Beziklandwirti a fidič. Úřad sídlil v budově, ve které do války byl úřad státní policie a za Sovětů NKVD. Dům stál naproti stavení Parpelových.

Jedním ze zaměstnanců byl Vladimír Kosmarczuk - pracoval jako překladatel. Pocházel z vesnice Werba, která byla součástí městečka. Často jsem ho viděl spolu s Kreislandwirtem. Nebyl oblíbenec Nandy. Ti dva se znali ze společného pracoviště. V létě 1943 najednou Kosmarczuk zmizel. Není známo, zda z vlastní vůle odešel k UPA, anebo obdržel od nich příkaz, či mobilizační kartu. V případě, že by odmítl jejich příkaz, hrozila mu i celé rodině smrt.

Po válce jsem potkal ve Warszawie pana Podolského, bývalého zaměstnance úřadu gmíny v nedalekém Kozině. Do války tento mládenec býval často v našem městečku a přátelil se s místní mládeží, rovněž s Nandou Parpelovou. Vyprávěl, jak se náhodou setkal s Nandou v létě 1943 na ulici v Dubně. Zeptal se jí „co zde děláš?“ Odpověděla, že dostala obsilku, aby se dostavila do úřadu Státní bezpečnosti. Doporučoval jí, aby tam nechodila a upozornil, že se odtud nevychází. Říkal, že neví, z jakého důvodu je předvolána, že se necítí v ničem vinnou a zřejmě je to nedorozumění, přece nebyla zatčena. Dnes je známo, že Kosmarczuk po svém úniku napsal Nandě dopis, který se dostal do německých rukou. Proč to udělal a co v dopise bylo, zůstává dosud záhadou.

Mezitím Lola Furmaniec úřednice u Kreislandwirta uvědomila rodiče Nandy, že dcera bude vyvezena na nucené práce do Německa.

Rodiče se chtěli s dcerou setkat, aby jí mohli předat nezbytné vybavení na cestu. Zapřáhli koně a jeli do Dubna. Tam zjistili, že dcera byla zastřelena a oni a celá rodina je odsouzena na smrt. Tempo způsob byl obvyklou praxí německé bezpečnosti.

Když vyvázeli Němci rodiče Parpelovy za město na popravu, otec řekl matce, že bude lépe, když budou zastřeleni na útku. Práskl do koně a Němci pochlali po nich střílet. K útku jim pomáhala hrbolatá cesta, po které se velmi těžko projíždělo. Jejich kůň byl raněn a vůz se převrátil. Oni sami se schovali v křovinách. Splašený kůň utekl ke svému původnímu hospodáři, od kterého ho Parpelovi koupili. Oni sami se zachránili.

Dříve než k jejich stavení dorazilo Gestapo, podařilo se vyzoomět děti, aby utekly k příbuzným a známým do sousedních českých vesnic Sofiejvki a Bielogrudku. Tam se setkali s rodiči.

Za uvedení místa jejich úkrytu Němci vypsalí peněžní odměnu. Během několika měsíci rodina Parpelů měnila místa úkrytu v různých vesnicích a domech. Takto žili do března 1944 roku, kdy do Werby přišla Sovětská armáda.

Tři mladší sourozenci Parpelových žijí nyní v Čechách. Osud Kosmarczuka, který byl původcem celé tragédie Parpelů a smrti jejich dcery a sestry Nandy, není dosud znám.

Ve Werbe, naproti domu Parpelů, je postaven pomník, kde na dvou žulových deskách jsou vyryta jména asi sta osob a nápis: „Účastníci bojů s okupanty Ukrajiny a partyzánských oddílů ve druhé světové válce“. Mezi nimi je také jméno Anna Parpel (Česka). Není tam napsáno, že se jedná o příslušnici „UPA OUN“, avšak každému je známo, o koho jde.

Nanda byla popravena ve v boji za samostatnou Ukrajinu, nýbrž vinou člena UPA.
 Čest její památce.

*Zbigniew Wojcieszek z Warszawy,
 Čestný člen Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel*

„Odbojářem“ už v deseti letech

Krátko po osvobození naší regionu v roce 1944 Rudou armádou se začal uskutečňovat nábor pro armádu z řad Volyňských Čechů. Do odbojové činnosti odešlo mnoho mužů i mladých chlapců i dobrovolníků, děvčat nevýjimajíc. Po provedených nábořích v okresních městech byli tito branci deportováni na různá místa k výcviku a v největším pak počtu do Lucka. Jen pár mladých a zdatných chlapců bylo odesláno do Zakavkazi, kde byli připravováni coby budoucí letci.

Výcvik v Lucku byl velmi tvrdý a ani strava nebyla nejlepší, a co více, nedostatečná. Nutno předeslat, že v Lucku bylo navíc velmi nebezpečné prostředí a to z důvodu častých náletů německých bombardérů, neboť Němci o výcviku v Lucku velmi dobře věděli. Situace se tu stávala proto den ze dne napjatější, a co více, vázlo zásobování, což se projevovalo i na stravě branců z Volyně. Občas se některými mužům podařilo odeslat z Lucka k nám na Sofievku dopisy, které nebyly nikterak radostné a povzbudivé. Nejsmutnější byly ty, kdy muži psali, že nejhorší je to s jídlem a že trpí i hladem. Tyto skutečnosti nenechaly lhostejnými manželky a sourozence branců, a tak se rozhodly napéct, nachystat a vydat se za svými drahými do Lucka. Bylo to na onu dobu skutečně velmi odvážné. Rukavky žen obsahovaly uzené maso, pečené maso, sádlo, škvarky, což bylo ve volyňských rodinách vždy samozřejmostí. Napleky různá suchá pečiva, ale také přiložily teplé prádlo, tabák, samohonku (domácí pálenku). Mnoho žen tak na svých zádech neslo i 30 kg. Ani já, jako desetiletý kluk, jsem neměl úlevu. Velmi dobře si pamatuji, že do menšího rucksaku než měly ženy mi matka napěchovala teplé prádlo pro otce, tabák, suchary a také jednu půllitrovku samohonky pro případ, že by jim, ženám, cestou vodku odebrali „stražáci“ pořádku. Matčin záměr vzít mě s sebou do Lucka odmítala tvrdě babička, ale matka prohlásila: „Když nás tam zabijou bomby, ať umřeme všichni a Jirka nezůstane sirotek...“ A tak jsem se vydal i já jako jediný „mužský“ doprovod, a, jak se později ukázalo, byl to od matky dobrý tah, protože mnozí z charakterních ruských šoferů nákladáků obměkčilo srdce, když viděli dítě s batohem na zádech, zastavili a mnohé z nás směřovali do Lucka. Zdaleka ale zas tak jednoduché to nebylo. Ženy stále stopovaly šoferů a lůžky je butilkami samohonky. Cestou na větších křižovatkách sovětské regulovčice byly nekompromisní a z korbí nákladáků nás „pakovaly“ a nedaly se koupit ani butilkou. V jednom případě zabraly polské šminky jedné z žen. A tak se stávalo, že i desítky km jsme cupitali pěšky. Asi 10-12 km od křižovatky Dubno-Rovno-Luck/ Pantalje, tak nějak se to jmenovalo, se tetě pomocí butilky podařilo zastavit vojenský nákladák, který sice řídil skvělý strejda (tak kolem 50 roku), ale už měně přemýšlej mladý poručík. Teta, coby nejzdatnější žena, rychle vylezla na korbu a tahala nás nahoru.

Mě prvního. Když vytáhla sedm až osm žen, tovaryš litinát řekl „Chvátit!“ a posadka odjela. Tak se stalo, že matka a několik dalších žen zůstalo na silnici a do Lucka šlapaly opět pěšky. Údajně jen několik kilometrů před Luckem se nad nimi slítovalo nějaký šofer a tak za svými příbuznými vojáky dorazily pozdě večer, takže se nakonec radostně setkali s námi a vojáky uskutečnilo.

Tato dlouhá cesta do Lucka byla pro moji matku osudnou. Uhnřátá a unavená ustydla na otevřeném korbě nákladáku a už třetí den obdobnou cestou domů začala mít teploty. Když doma s dědou navštívila lékaře, ten konstatoval silný zápal plic. Dnes už si s odstupem času nepamatuji, kdo dědovi doporučil s nemocnou matkou navštívit židovského doktora v Dubně, uznávaného odborníka. Ten konstatoval, že zdravotní stav matky je velmi vážný. Opatření léků v této válečné době bylo velmi problematické. Bylo toho dost, co všechno musel děda prodat, aby alespoň na nějaké léky bylo. Při další kontrole doktor určil zvláštní léčbu. Matka v této těžké situaci byla u své kamarádky v Dubně, paní Nadi Henychové, aby se nemusela kodrat z domova do Dubna koňským potahem. Paní Naďa pak na kontroly chodila s matkou. Když děda po několika dnech přijel do Dubna a dovezl doktorovi různé naturalie a peníze, doktor mu nařídil sehnat velkého psa, očistit ho a vykoupat a do jeho teplé kůže zabalit hrud' matky na tři dny a noci. Tak se také stalo. Už druhý den byl pro matku moc náročný. Trpěla a plakala, po celém těle měla plno svčedivých vyrážek (údajně jako při pásovém oparu). Děda hlídal

matku zabalenu do prostěradla ve dne v noci, aniž se trochu prospal. Třetí den matku večer vykoupali v heřmánkové vodě a po osušení natřeli mastičkou, kterou dal pan doktor. Posléze se matka k naší radosti začala rychle zotavovat. Při další návštěvě doktor doporučil podávat matce psi sádlo s mlékem a medem a postupně zvyšovat dávky. Nakonec se matka uzdravila úplně a pomalu také s dědou dál hospodařila. Šťastně se s rodinou navrátila do vlasti a dnes se dožívá téměř 93 let.

Když jsem před léty vyřizoval otci a strejdivi žádost o přidělení „255“, strejda s humorem mu vlastním poznamenal: „Koukej si, Jiříku, podát taky žádost o „255“, byl jsi přece také odbojářem odbojové činným, zásoboval jsi Svobodovce v těžkých dobách války...“

*Mgr. Jiří Holubička,
 Zahradní 283, 439 82 Vroutek*

K záchraně hřbitova v Malé Zubovštině

16 rok běží od návratu černobylských krajanů do staronové vlasti. Stále se vracíme k problematice zachování duchovní a materiální kultury, spojené s naším životem na Ukrajině. Neodlučitelnou částí této kultury je pečování o hroby našich rodičů a prarodičů. O tom se diskutovalo i na 2. celostátním setkání černobylských krajanů loni.

Velice vítám iniciativu MUDr. Marie Storčakové, rodačky z Malé Zubovštiny, která založila **Občanské sdružení Antona Erpser k záchraně hřbitova v obci Malá Zubovština (IČO 285 54 442)**. Hlavním posláním tohoto sdružení je zachovat památku na naše předky a postarat se o to, aby hřbitov v Malé Zubovštině nezamikal.

Během květnových akcí v Rivnem, spojených s odhalením pomníku-symbolického hrobu padlým Čechům navštívili jsme s manželkou 10. 9. 2007 i hřbitov v Malé Zubovštině. Zejména nás šokovala historická část hřbitova, kde jsou nejstarší hroby, o kterých se zřejmě nikdo nestará. Kromě toho se tam objevují nové hroby, což je podle nás nepřijatelné.

Vyzývám naše krajany, zejména malozubovštinské rodáky, aby finančně podpořili iniciativu paní doktorky Storčakové. Dobrovolně přispěvky je možné poslat poštovní poukázkou nebo příkazem k úhradě na účet shora uvedeného sdružení.

Číslo účtu v Poštovní spořitelně je 215 417 700/0300
 Kontakt na MUDr. Marii Storčakovou:
 Masarykovo nám. 414, 441 01 Podbořany
 Mobil: 607 840 452
*Doc. Boris Iljuk, CSc,
 předseda rady černobylských krajanů*

ZPRÁVY Z REGIONŮ ...

Region Chomutov

21. září tohoto roku se ve středisku kulturních a knihovnických služeb v Chomutově konalo krajanenské setkání. Kromě našich členů se ho zúčastnili krajané z pražského a žateckého regionu. Vedoucí našeho regionu Jiřina Kačerová přivítala přítomné a naše hosty:

Nového předsedu celorepublikového výboru SČVP pana Rejcherta, který nám sdělil nové informace, které členové předsednictva projednali. Také se snaží o spolupráci našeho Sdružení se Svazem bojovníků a Obcí legionářskou. Řekl, že by bylo dobré také naše Sdružení omladit. Předsedkyně pražského regionu pí Malinská informovala o odhalení pomníku volyňským Čechům v Rovně 9. května t. r., kterého se zúčastnila, a také o zájezdu na Duklu.

Za žatecký region promluvila jednatelka paní Martinovská, která vzpomněla na slavnostní odhalení busty prezidenta Edvarda Beneše v Žatci, letos 29. června.

Za OVSBS Chomutov přivítal přítomné pan Vraný, který s námi spolupracuje a pomáhá našemu Sdružení při organizaci akcí, které pořádáme.

Za ČsOL promluvil místopředseda pan Janoušek, přivítal přítomné, nezapomněl na naše členy, kteří v tomto roce zemřeli a požádal přítomné, aby jejich památku uctili minutou ticha.

Předsedkyně základní organizace paní Sítářová rovněž přivítala krajany a popřála jim příjemné setkání a popovídání s přáteli.

Náš člen pan Kytl řekl, že se rád s námi zase sešel a vyřídil pozdrav od svého bratra Jaroslava z Kanady, který letos oslavil 86. narozeniny. Nakonec náš krajan

pan Hons přednesl báseň, kterou složil na tomto setkání, za kterou byl odměněn velkým potleskem. Po ukončení oficiálních projevů se podával oběd a J. Kačerová popřála všem příjemné posezení a popovídání s přáteli, hodně zdraví a podotkla, že doufá, že se zase v příštím roce u nás v Chomutově setkáme.

Za region Chomutov Jiřina Vinšová

Dopis čtenářky Hospic Sv. Štěpána

Tak, jak se odvíjí lidský život, byla jsem nucena přemístit svého manžela Josefa Votruba z domova do hospicu. Těžká a dlouhá nemoc, která trvala 5 let, ho upoutala na nemocniční lůžko. Laskavě chováni sestřiček i celého personálu včetně lékařů, samostatné bydlení, příjemné prostředí, neomezená doba návštěv i možnost přenocování s nemocným, pokud si to přál, zpříjemňovaly poslední hodiny jeho života. Byla jsem přítomna chvíle, kdy sestřička objala mého manžela kolem krku a šeptala mu slova útěchy. Hospic - dům, jehož zakladatelem je katolická církev, slouží lidem a lze o něm pět jenom chvál. Když můj manžel odcházel na věčnost, u jeho lůžka stály sestřičky jako strážní andělé. Počkal na své nejbližší, dovolil jim, aby byli přítomni a stáli při něm v posledních okamžicích, nebyl nikdy sám a opuštěný.

Následovalo poslední pomazání pátera Davídka a mše. Páter Davídek ve svém kázání oslovoval zemřelého, "bratr Votruba". I když ho znal jako pacienta, cítil hloubku jeho křesťanské duše. Poděkování Vám, pane faráři. Takovou úctu k nemocným lidem a důstojné rozloučení poskytuje Hospic Sv. Štěpána v Litoměřicích. Díky za Hospic. Velké poděkování všem, kteří mně pomáhali.

Raisa Votrubová
manželka.

NAŠI JUBILANTI ...

Region Severoamerický

Vedoucí tohoto regionu pan Jerry Kytl oslavil t. r. krásné 86. narozeniny. Je to náš vzácný spolupracovník, který nás udržuje ve styku se vzdálenými krajinami. Přeje mu k tomuto jubileu hlavně hodně zdraví, stále stejné množství elánu a krásné prožitky v dalších plodných letech života. Doufáme, že se s ním setkáme při některé jeho návštěvě v České republice.

Redakce Zpravodaje a CVSČVP

V tomto regionu slavili letos svou jubilea tito krajané: Ludmila Raicin, nar. Petropavlovsk, nyní USA 85 let. Věra Tichá-Kytlová, nar. Toronto, nyní Canada 45 let. Mary Unglish nar. Moldava, nyní Canada, 85 let. Těmto oslavencům přeje zdraví a štěstí redakce Zpravodaje

V minulém měsíci oslavili šedesáté páté výročí své svatby krajané James a Mary Žákoví z Toronto, původně ze Straklova Č. na Volyni.

Do dalších let společného života pevně zdraví a životní pohodu za celou rozvětvenou rodinu přeji

Rostislav Menzl a V. Odstrčil

K tomuto krásnému jubileu blahopřeje i redakce Zpravodaje

Region Chomutov

V prosinci oslaví své narozeniny 80 let naše dlouholetá členka paní Anna Pičkářová z Chomutova.

Do dalších let jí přeje hodně zdraví a štěstí za region Jiřina Kačerová a jednatel J. Roller

Region Broumov

V našem regionu se ve čtvrtém čtvrtletí dožili jubilea tito naši členové:

Pí Hofmanová oslavila v říjnu 80 let. Pí Magaňová oslaví v prosinci 70 let a pí Pokorná oslaví v prosinci též 70 let.

Všem přeji hodně zdraví a kousek štěstí - Pokorný

Všem jubilantům blahopřeje též redakce Zpravodaje

NAŠE ŘADY OPUSTILI ...

Region Broumov

Oznamujeme všem krajanům smutnou zprávu, že dne 1. listopadu 2007 zemřela ve věku 92 let pí Emilie Svítková roz. Ledvinová. Pocházela z Terešova, nyní v Náchodě. Kdo jste ji znali, věnujte jí tichou vzpomínku.

Za region Broumov

Pokorný

Region Litoměřice

Dne 5. 10. 2007 zemřel zakládající člen našeho Sdružení krajan Miroslav Novák z Hončárky u Lucka na Volyni ve věku 86 let. Byl členem výboru regionu a dopisovatelem Zpravodaje. Byl příslušníkem Svobodovy armády, prošel celou frontou i Dukelským průsmekem jako ženista.

Po válce zůstal sloužit jako důstojník v Československé armádě. Do důchodu odešel v hodnosti plukovníka. Dále pracoval jako předseda ve Svazu bojovníků za svobodu v místní organizaci v Litoměřicích. Byl členem Československé obce legionářské.

Všem pozůstalým upřímnou soustrast projevují členové výboru regionu Litoměřice.

Za výbor Holubová a Josef Kozák

Tohoto člena Sdružení bude velmi postrádat i redakce Zpravodaje, jejímž byl hodnotným dopisovatelem. Pozůstalým projevujeme svou hlubokou účast. Čest jeho památce!

Region Praha

Po velmi těžké nemoci odešla pokojně obklopena svými nejbližšími ve věku 68 let naše dlouholetá členka pí Ing. Světlana Kulichová, nar. v Dědově Hoře, posledně bytem v Praze.

Upřímnou soustrast pozůstalým, kteří se o svou manželku a maminku pečlivě do konce jejího života starali.

Za region Praha I. Malinská

V témže regionu zemřela 2. 7. t. r. ve věku nedožitých 78 let pí Vlasta Brabcová-Vaníková z Máslenky. Poslední bydlíště v Praze. A po krátké nemoci dne 9. října zemřel ve věku 82 let pan Jaroslav Lešák nar. v Máslence u Mlynova, bytem v Mnišku pod Brdy.

Upřímnou soustrast vyslovuje za region I. Malinská

Karlovy Vary

S bolestí v srdci si připomínáme 25. 9. 2007 nedožitě devadesáté narozeniny pana Václava Vegrichta. Byl to člověk čestný, pracovitý a zodpovědný. Za války sloužil ve sboru gen. Svobody. Vzpomíná manželka Marie, dcera Alena a syn Václav s rodinami.

Region Mohelnice

Dne 7. září zemřela ve věku 74 let pí Emilie Pallová-Rěhounková, rodačka ze Zálesí, nyní bytem Loštice. Dne 21. září zemřel ve věku 83 let pan Václav Vojtěšek z Kurdybáně, nyní bytem v Újezdě. Byl příslušníkem Svobodovy armády a se svými spolubojovníky prodělal těžké boje Na Dukle.

Všem pozůstalým projevujeme tímto upřímnou účast.

Za reg. Machovská

Se zármutkem oznamujeme, že nás opustila pí. Olga Saveláková z Frýdku-Místku ve věku 85 let. Zprávu podávají dcery Darie Mášová a Jana Verliková.

Za region Již Holec
Upřímnou účast projevují pozůstalým i redakce Zpravodaje

Příspěvky na tiskový fond říjen 2007

Region Žatec:

Bohumil Filípek, Žatec, 500 Kč

Region Brno:

E. Kyselová, 100 Kč, Barteisová, 100 Kč, Věra Kořínková, 50 Kč, manželé Kučerovi, 200 Kč, Antonín Boček, 50 Kč, Nevřivá, 50 Kč, Loskotová, 50 Kč, Jarolím, 50 Kč a Rejchrt, 50 Kč

Region Praha:

Jiřina Kolářová, Praha, 200 Kč

Region Chomutov:

Evženie Dvořáková, Blov, 200 Kč, Václav Kytl, 300 Kč

Region Frýdlant:

Evženie Kalíková, Liberec, 500 Kč

Příspěvky na region Brno

Kyselová E., 100 Kč, Barteisová, 100 Kč, Kořínková Věra, 50 Kč, manželé Kučerovi, 200 Kč, Nevřivá, 50 Kč, Loskotová, 50 Kč, Jarolím, 50 Kč, Bezděková, 100 Kč a Rejchrt, 50 Kč

Sbírka na bustu Dr. E. Beneše

Dodatečně uveřejňujeme na přání regionu Podbořany seznam dárců celkové částky 7050 Kč, která byla uveřejněna v čísle 7/2006 + dodatečně příspěvky na částku 550 Kč z října 2007

Region Žatec-Podbořansko:

Bajerová Miluše, Podbořany, Kč 200. Zedníková Anastázie, Podbořany, Kč 100. Šulc Jaroslav, Podbořany, Kč 50. Tomrlová Helena, Podbořany, 50 Kč. Medunová Marie, Podbořany, Kč 50. Olmer Miroslav, Podbořany, Kč 50. Ing. Linha Jiří, Podbořany, Kč 100. Linha Rostislav, Podbořany, Kč 50. Tyrnerová Anna, Podbořany, Kč 50. Klimentová Helena, Podbořany, Kč 50. Vasilenková Emilie, Podbořany, Kč 100. Petříčková Jiřina, Podbořany, Kč 50. Ing. Petříček Václav, Podbořany, Kč 50. Havelková Pavlína, Podbořany Kč 200. Štechová Kristýna, Podbořany, Kč 50. Ing. Rěbl Miroslav, Podbořany, Kč 300. Kaufman Jiří, Podbořany, Kč 50. MVDr. Soukupová Marie, Podbořany, Kč 50. Nestarcová Emilie, Podbořany, Kč 50. Holubička Antonín, Podbořany, Kč 850. Vávrová Ludmila, Nepomyšl Kč 100. Svobodová Emilie, Nepomyšl, Kč 200. Lněniček Antonín, Nepomyšl, Kč 350. Brázdová Marie, Nepomyšl, Kč 100. Zahradníková Olga, Chrášťany, Kč 50. Fiala Václav, Krásný Dvůr, Kč 50. Špatenková Olga, Pšov, Kč 200. Vintra Konstantin, Pšov, Kč 100. Linha Antonín, Sýrovice, Kč 200. Mokry Konstantin, Strojčice, Kč 150. Lněničková Jiřina, Podbořany, Domov seniorů, Kč 150. Cupalová Antonie, Podbořany, Domov seniorů, Kč 150. Řadová Antonie, Podbořany, Domov seniorů, Kč 150. Havránková Helena, Podbořany, Kč 50. Lukášuková Emilie, Podbořany, Kč 50. Žitný Jaroslav, Podbořany, Kč 50. Kaprálová Marie, Podbořany, Kč 50. Šturma Miroslav, Podbořany, Kč 50. Benková Marie, Podbořany, Kč 50. Řepík Antonín, Podbořany, Kč 50. Valenta Vladimír, Podbořany Kč 50. Balogová Libuše, Podbořany, Kč 50. Bínová Marie, Podbořany, Kč 50. Hrádková Anna, Podbořany, Kč 50. Valenta Rostislav, Podbořany Kč 50. Lněničková Vlasta, Podbořany, Kč 50. Havierová Jiřina, Podbořany, Kč 50. Jirásek Augustin, Podbořany, Kč 50. Křížová Ola, Podbořany, Kč 50. Višnerová Marie, Podbořany, Kč 50. Horáková Marie, Podbořany, Kč 150. Hofmanová Antonie, Podbořany. Kč 50. Junk Josef, Soběchleby, Kč 200. Kalvach Emil, Soběchleby, Kč 200. Sahulka Josef, Soběchleby, Kč 200. Pelant Rostislav, Malá Černoc, Kč 100. Pelantová Marie, Malá Černoc, Kč 100. Dunovská Marie, Malá Černoc, Kč 100. Hovorková Jiřina, Velká Černoc, Kč 50. Junová Libuše, Velká Černoc, Kč 100. Řeháková Olga, Velká Černoc, Kč 50. Husák Václav, Velká Černoc, Kč 100. Dlouhý Jiří, Vroutek, Kč 50. Lněničková Lenka, Vroutek, Kč 50. Cejtchamr Vladimír, Siřem, Kč 50. Koppová Helena, Siřem, Kč 100. Patlajenková Jiřina, Siřem, Kč 100. Loukotová Olga, Siřem, Kč 50. Krajčová, Kč 200. Schejbalová Vlasta, Blšany, Kč 50. Horáková Marie, Blšany, Kč 50. Skopalová Antonie, Blšany, Kč 50. Černošská Olga, Jablonec, Kč 50. Procházková Marie, Liběšovice, Kč 50. Mašková Marie, Liběšovice, Kč 50. Vostřelová Věra, Siřem, Kč 50.

Region Žatec

ČSBS - Kč 3 000

Důležité upozornění! Jelikož se množství dotazy dárců na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje.

Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 000000-1937591369/0800, Čs spořitelna a.s. - Rytířská 29, Praha 1. Dary můžete poslat i na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Svidnická 509, 181 00 Praha 8, tel.: 233 550 070. Prosíme čtenáře, aby nás neupomínali o zveřejnění darů-dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu!! Krajané! Neposílejte v žádném případě peněžní dary na adresu redaktorky! Díky za pochopení. Záležitosti týkající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zasílejte na adresu: Antonie Krámná, ul. Černého 513/5, 182 00 Praha 8,

Tiráž: Zpravodaj vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají jejich autoři. Vychází jako občasník. Šéfredaktor: Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová, Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zásilek povoleno Česká pošta, s.p. odštěpným závodem Praha č.j.nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo: 20. 11. 2007